

Neerlandès

Nivell avançat

Competència lingüística comunicativa

A. Competència pragmàtica

1. Funcions

1.1. Coneixements i informació

Identificar i identificar-se; informar; narrar; descriure (processos); afirmar, negar; anunciar; postil·lar; assentir i dissentir; classificar; comparar; confirmar la veracitat d'un fet; corroborar; desmentir; expressar desconeixement; expressar dubte.

1.2. Opiniions, creences, hipòtesis

Expressar acord i desacord; expressar una opinió i argumentar una opinió; atribuir un fet a algú; conjecturar; expressar una creença, expressar escepticisme; formular hipòtesis (sobre esdeveniments presents, passats i futurs); objectar; predir; suposar; valorar un fet (com a causa o conseqüència d'un altre, com a contingent, com a versemblant).

1.3. Propòsits d'acció: intencions, decisions, voluntat

Expressar el propòsit, la intenció o voluntat de fer alguna cosa; oferir alguna cosa; oferir ajut; oferir-se a fer alguna cosa; accedir, negar-se a fer alguna cosa; admetre; consentir; convidar; prometre, jurar; retractar-se...

1.4. Actes directius i persuasius (que tenen com a finalitat que la persona destinatària faci o no faci alguna cosa)

Donar ordres; demanar informació; demanar, sol·licitar, suplicar alguna cosa, que algú faci alguna cosa, demanar ajut; demanar confirmació; demanar consell, aconsellar, desaconsellar, recomanar; demanar i donar instruccions; demanar opinió; demanar, donar i denegar permís, demanar autorització, autoritzar i denegar autorització; restringir; dispensar o eximir algú de fer alguna cosa; exigir; advertir, alertar; amenaçar, intimidar; animar i desanimar; demandar; desestimar; persuadir, dissuadir; expressar el desig que algú faci alguna cosa; prevenir algú en contra d'alguna cosa o d'una persona; censurar; prohibir; proposar, suggerir; queixar-se, reclamar; recordar alguna cosa a una persona; recriminar, retreure, renyar.

1.4. Sentiments, actituds, estat físic i anímic

Expressar estat físic, de salut o d'ànim: admiració; decepció; afecte, estimació, amor, odi; simpatia, antipatia; alegria, felicitat, tristesa; ànim, ansietat; aprovació, desaprovació; confiança, desconfiança, escepticisme; desig; rebuig; fàstic; indiferència; dubte; esperança, desesperança; dolor, alleujament; irritació; preocupació; sorpresa; temor; tranquil·litat; menyspreu; resignació; vergonya. Acusar; defensar; excusar.

1.6. Relació social; actituds envers les altres persones

Presentar-se i respondre a una presentació; saludar, respondre a una salutació, demanar de transmetre una salutació; acceptar excuses; acomiadar-se, respondre a un acomiadament; convidar, acceptar o declinar una invitació; agrair, respondre a un agraïment; atreure l'atenció; demanar disculpes i perdó, perdonar; donar, acceptar i

refusar excuses; donar la benvinguda; expressar aprovació; expressar condol; felicitar i respondre a una felicitació; interessar-se per algú o per quelcom, respondre a mostres d'interès; lamentar; compadir-se; insultar; fer compliments.

2. Competència sociolingüística

Atès que la llengua és un fenomen sociocultural que incideix en la forma en què les persones es comuniquen i que comporta una manera de veure i d'entendre el món, cal posar l'accent en els aspectes de l'ús de la llengua, que es relacionen amb aquest fenomen i que conformen la competència lingüística. A continuació es llisten els aspectes que caldrà incorporar en el curs del procés d'ensenyament-aprenentatge d'aquest nivell:

2.1 Marcadors lingüístics de relacions socials que reflecteixen les diferències en l'estatus de les persones interlocutores, la proximitat de la relació i el registre del discurs i es manifesten en:

- La selecció i l'ús de les salutacions de rebuda, presentació, comiat.
- La selecció i l'ús de formes de tractament, formal, informal, familiar.
- Les convencions en els torns de paraula.

2.2 Fórmules de cortesia que varien d'una cultura a una altra, la inadequada aplicació de les quals entrebanca o impossibilita el funcionament dels principis de cooperació i pot comportar malentesos interculturals.

2.3 Introducció d'expressions de saviesa popular - component significatiu de l'aspecte lingüístic de la competència sociocultural - i actualment, grafits, eslògans publicitaris a la televisió o a la vestimenta, i plafons als llocs de treball, amb la mateixa funció.

- Refranys
- Expressions idiomàtiques
- Cites

2.4 Diferències de registre referides a diversos usos de la llengua en contextos diferents:

- formal
- estàndard
- informal
- familiar

2.5 Introducció al reconeixement d'alguns indicadors lingüístics de procedència geogràfica, grup professional, social, generacional. Aquests indicadors poden ser de:

- lèxic
- accent
- aspectes paralingüístics
- llenguatge corporal

B. Competència discursiva

El text com a unitat mínima de comunicació.

1. Organització del discurs

1.1. Adequació al context

Relació del text amb la situació de comunicació.

Identificació i/o selecció de:

- 1.1.1. Els indicis situacionals: lloc, canal, persones interlocutores i relació entre ells.
- 1.1.2. Funció comunicativa del text.

- 1.1.3. Tipus de text i format.
- 1.1.4. Varietat i registre: llengua oral/llengua escrita; registre formal/informal; neutre; varietat estàndard/no estàndard.
- 1.1.5. Tema: enfocament i contingut.

1.2. Coherència textual

El text com a unitat global de significat.

- 1.2.1. Pertinença del contingut.
Selecció de contingut rellevant.
- 1.2.2. Estructuració del contingut.
Ordenació lògica de les idees.
- 1.2.3. Selecció de les estructures morfosintàctiques i del lèxic adequats.

1.3. Cohesió textual

Organització interna del text. Inici, desenvolupament i conclusió de la unitat textual. Relacions sintàctiques i semàntiques (fenòmens gramaticals i lèxics) que connecten els enunciats d'un text entre si.

1.3.1 Inici del discurs

- Mecanismes iniciadors (presa de contacte, etc.). *Waarde..., Dames en heren,...*
- Introducció del tema: *Heb je een ogenblikje? In antwoord op uw schrijven...*
- Tematització: *Weet je iets van voetbal af?*

1.3.2. Desenvolupament del discurs.

- Desenvolupament temàtic.
Manteniment del tema.
- Coreferència (ús de l'article, pronoms, demostratius; concordança de temps verbals). Límits de la pronominalització. Interferències d'altres llengües en la coreferència.
- Repetició. Substitució per sinònims (*Het werd een lang gesprek. De conversatie ging vooral over...*); substitució per hiperònims (*Hij wou graag hoofd van de Afdeling benoemd worden, maar die functie werd hem niet aangeboden.*); substitució per hipònims (*Ze vermeldde alle kenmerken. Ze had het over de kleur, de omvang en het gewicht.*) substitució per proformes lèxiques (*Ze hadden het over de zure regen. Een lastige kwestie dus.*).
- Reformulació. Paràfrasi i aclariments: *dat wil zeggen, of liever gezegd, in elk geval.*
- Èmfasi: *Het is waar dat... We moeten er rekening mee houden dat...*

Expansió del tema.

- Exemplificació: *Om een voorbeeld te noemen, Dit is een goed voorbeeld van...*
- Al·lusions, referències, cites i evocacions: *in verband met..., over dieren gesproken, ...*
- Definicions: *Dat betekent dat...*
- Enumeració, seqüenciació temporal: *vervolgens.*
- Reforç. Precisió / matisació: *om precies te zijn, in het bijzonder.*
- Contrast: *ook al, tenminste, toch.*
- Conseqüència: *Daarom*
- Introducció de subtemes: *In verband met...*
- Personalització: *eerlijk gezegd*

Canvi temàtic

- Digressió: *hoe dan ook.*
- Recuperació del tema: *Zoals ik al zei...*

La connexió: ús d'elements d'enllaç i organització del text.

Connectors textuais:

- Addició: *Bovendien.*
- Contrast: *Toch, in feite, eigenlijk.*
- Finalitat: *om + te + infinitief.*
- Causa: *omwille van, vanwege.*
- Conseqüència: *vervolgens.*
- Condició: *indien.*

1.3.3. Conclusió del discurs.

• Resum /Recapitulació: *In het kort*.

• Indicació de tancament textual i tancament textual: *Om te eindigen; Dank u wel voor uw aandacht*.

1.3.4. Discurs oral: iniciació i manteniment (recursos específics).

• El torn de paraula: presa, manteniment i cessió: *Ik geef nu het woord aan meneer Bolkema*.

• Paper de la persona interlocutora.

• Demostrar implicació; Interjeccions d'incredulitat, d'indiferència o resignació, d'admiració; Assentiment. *Wat zeg je nou? Wat verschrikkelijk! Kijk eens aan!*

• Petició de confirmació: *Ik weet niet of dat duidelijk is*.

• Recursos dilatoris: ús de mots falca: *Nou ja, je weet wel*.

• Autocorrecció, rectificació, expressió de dubte: *Eigenlijk, misschien*.

• L'entonació com a recurs de cohesió del text oral.

1.3.5 La puntuació com a recurs de cohesió d'un text escrit: usos dels signes de puntuació.

• La coma.

• Desplaçament dels elements constituents de l'oració.

• Enumeracions en combinació amb el punt i coma.

• En les el·lipsis.

• Absència de coma entre verb i complements.

• Vocatiu.

• El punt i coma: per separar oracions unides per un lligam lògic; en enumeracions complexes; davant de conjuncions adversatives i concessives en oracions llargues.

• Els parèntesis: intercalació d'informació secundària en el discurs.

• Les cometes: expressar ironia, col·loquialismes, argot, vulgarismes, eslògans...

2. Textos i àmbits d'ús

2.1. Expressió i interacció oral

2.1.1. Converses de caràcter col·loquial i transaccional.

2.1.2. Converses de caràcter formal o semiformal.

2.1.3. Monòlegs espontanis o preparats, adreçats a una audiència: narracions de fets, experiències; exposició argumentada d'idees i presentacions de temes d'interès general no especialitzat.

2.1.4. Participació en tertúlies i debats.

2.1.5. Participació en activitats d'aprenentatge i d'avaluació (presentacions d'un tema d'interès personal o professional, debats, simulacions, enquestes, entrevistes...).

2.1.6. Anuncis publicitaris.

2.1.7. Participació en *xats*, *blogs*, i altres mitjans que ens ofereixen Internet i les TIC.

2.2. Expressió i interacció escrita

2.2.1. Cartes formals: de sol·licitud, acceptació, reclamacions, queixes...

2.2.2. Escrits personals, informes i articles relacionats amb els estudis o la feina.

2.2.3. Formularis de reclamació, comunicat d'accidents o sinistres.

2.2.4. Articles d'opinió (cartes al director, revista de l'escola...).

2.2.5. Prendre apunts i fer resums.

2.2.6. Escriptura creativa (cançons, poemes, contes, altres textos literaris...).

2.2.7. Activitats d'aprenentatge i d'avaluació (crítiques d'espectacles, narracions, escriptura creativa, col·laborativa...).

2.2.8. Participació en *xats*, *blogs*, i altres mitjans que ens ofereixen Internet i les TIC.

2.3. Comprensió oral

2.3.1. Notícies, reportatges, debats, tertúlies, dibuixos animats i pel·lícules en llengua no dialectal etc. emesos per ràdio o televisió.

2.3.2. Espectacles en directe (teatre, cinema, esports, concerts, cançons...) en llengua no dialectal.

2.3.3. Discursos, conferències...

2.4. Comprensió escrita

- 2.4.1. Diaris i revistes.
- 2.4.2. Textos literaris (novel·la, assaig, poesia...).
- 2.4.3. Manuals d'instruccions, catàlegs i prospectes.
- 2.4.4. Tires còmiques i acudits.
- 2.4.5. Anuncis publicitaris.
- 2.4.6. Diccionaris monolingües.

2.5. Mediació oral i escrita

- 2.5.1. Fer d'intermediari/ària en transaccions i situacions socials per a amistats, família, col·legues professionals, convidats estrangers...
- 2.5.2. Resum de l'essencial d'articles de diaris i revistes.
- 2.5.3. Resum de una xerrada o conferència sobre temes d'interès general o relacionats amb l'àmbit acadèmic o professional de l'alumne.
- 2.5.4. Traducció de fragments d'articles en diaris, revistes, de novel·les, poemes, i textos no especialitzats.

C. Competència lingüística.

1. Lèxic i aspectes semàntics

- 1.1. Repertoris lèxics i utilització adequada dels mateixos (producció i comprensió) en els contextos a què es refereixen els objectius especificats per a aquest nivell
- 1.2. Famílies lèxiques (sinònims, antònims, mots polisèmics...).
- 1.3. Paraules compostes i derivades (gentilicis, prefixos, sufixos, parasintètics, cultismes...)
- 1.4. Abreviacions i sigles
- 1.5. Onomatopeies
- 1.6. Mots transparents o pròxims. Falsos amics i interferències lèxiques freqüents amb la llengua materna o altres llengües.
Paraules d'ús regional freqüent a Holanda i Flandes.
- 1.7. Préstecs i mots d'origen estranger
- 1.8. Frases fetes, dites, refranys
Sintagmes lexicalitzats i seqüències estereotipades.

2. Morfosintaxi

Elements constituents de l'oració.

2.1. El substantiu

- 2.1.1. El diminutiu: formació i ús de diminutius irregulars.
- 2.1.2. El genitiu: anteposat amb possessiu (*Jan zijn boek*).
- 2.1.3. Restes del datiu.
- 2.1.4. El substantiu compost: altres models de composició.
- 2.1.5. Plurals de noms foranis.

2.2. Els determinants

2.2.1. L'article:

- Paraules que poden ésser paraules *de* i paraules *het*.
- Reminiscències de la declinació.
- 2.2.2. Possessius: reminiscències de la declinació.
- 2.2.3. Quantificadors:
 - Numerals cardenals + *-en* i la preposició *met* i un pronom possessiu.
 - Fraccions.

2.3. Els pronoms

2.3.1. El pronom personal:

- *ge/gij*.
- Ordre dels pronoms personals objecte directe i objecte indirecte.
- 2.3.2. El pronom recíproc: l'ús del genitiu *elkaars*.
- 2.3.3. El relatiu sense antecedent.
- 2.3.4. L'interrogatiu: reminiscències de la declinació *wiens*, *wier*.
- 2.3.5. L'exclamatiu: *zulke* + substantiu.
- 2.3.6. L'indefinit:
 - *Men* versus *ze/je* amb sentit impersonal.
 - No col·lectiu.

2.4. L'adjectiu

2.4.1. Grau:

- Ús de *op z'n*, *om het*, *ten*, *aller-* + superlatiu.
- Ús de formes del comparatiu o superlatiu amb significat diferent.
- 2.4.2. Derivació i composició: altres sufixos per adjectivar (*-vriendelijk*, *-plichtig*, *-zaam*, *-baar*).
- 2.4.3. L'ordre dels adjectius entre ells.
- 2.4.4. *(n)iets* o *wat* + adjectiu.

2.5. El verb

2.5.1. Formes:

- Forma activa i passiva dels diferents temps verbals.
- Supressió de l'infinitiu de *gaan* i *hebben*.
- *Participium praesentis*.
- *Conjunctief* (el subjuntiu) en expressions fixes.
- Perífrasis verbal d'ús freqüent.
- 2.5.2. Ús de modes i temps verbals:
 - *Perfectum* versus *imperfectum* versus *plusquamperfectum*;
 - *Futurum* versus *futurum exactum* versus *conditionalis* versus *conditionalis* del *perfectum*;
 - Ús de l'imperfet per a expressar hipòtesi irreal;
 - Locucions temporals amb un determinat temps verbal.
- 2.5.3. Aspecte: els verbs incoatiu, duratiu, terminatiu i habituals.
- 2.5.4. Combinacions de verbs modals.

2.6. Les preposicions

2.6.1. Complementos preposicionals del verb, del nom i de l'adjectiu.

2.6.2. Posició

- Anteposició i posposició: diferència de significat.
- Combinació de preposició i posposició.
- Locucions preposicionals.
- 2.6.3. Substitució de sintagma preposicional per: *(n)ergens*, *overal* + preposició.
- 2.6.4. Contraccions de preposicions amb reminiscències de la declinació.

2.7. Els adverbis

- 2.7.1. Derivació d'adjectius, de preposicions, de conjuncions i d'altres.
- 2.7.2. *Er*: combinació de diferents tipus en una frase.
- 2.7.3. Adverbis pronominals: ús i posició de les parts en la frase.
- 2.7.4. Adverbis que indiquen afirmació, negació i dubte.
- 2.7.5. Partícules modals: posició i ordre entre elles.

L'oració

2.8. L'oració simple

2.8.1. L'ordre dels elements

- Complement directe/indirecte i l'ordre entre ells.
 - Partícules modals *eens, maar, even, al, toch, nog, wel* i l'ordre entre elles.
 - Complementos circumstancials i l'ordre entre ells.
- 2.8.2. El·lipsis de l'infinitiu després d'un verb modal.
- 2.8.3. L'oració impersonal passiva.

2.9. L'oració composta

2.9.1. La subordinació.

- Ordre de tots els elements.
- Oració subordinada sense conjunció.
- *beknopte bijzin* (l'oració concisa).
- Estil directe i indirecte.
- Oracions relatives: avantposició i postposició.
- Correlació de temps i mode.

3. Ortografia i aspectes gràfics

Consolidació i ampliació dels continguts desenvolupats en el nivell intermedi, d'acord amb els objectius d'aquest nivell.

4. Fonètica i fonologia

4.1. Processos fonològics

4.1.1. Assimilació (*zakdoek*: [k] > [g]).

4.1.2. *Verscherping* (pèrdua de sonoritat al final d'una paraula) [b,d,z,v] > [p,t,s,f].

4.2. Prosòdia

4.2.1. Accentuació de paraules:

- Accentuació de paraules simples i derivades.
- Accentuació de paraules compostes segons el tipus d'enllaç.
- Accentuació de les paraules d'origen neerlandès i estrangeres.
- Accentuació de verbs amb prefixos separables i no separables i els seus derivats.

4.2.2. Accentuació de frase:

- Entonació i melodia de diferents tipus de frases (enunciatives, imperatives, interrogatives).
- Accentuació de la part de la frase que porta informació nova.
- Accentuació de les parts de la frase que formen contrast.
- Diferència entre paraules funcionals (àtones en l'ús no marcat i si no formen contrast) i paraules amb contingut semàntic (tòniques en l'ús no marcat).
- La pausa i la seva incidència en la melodia.

4.2.3. Diferent pronunciació d'algunes fonemes segons les variants.

4.2.4. Ritme i entonació.